

ת"פ 4865/09/15 - מדינת ישראל נגד עודד אליהו

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 4865-09-15 מדינת ישראל נ' אליהו

בפני בעניין: כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
עודד אליהו

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד עינת מי- רז

ב"כ הנאשם עו"ד מוחמד חלאיילה

גזר דין

1. הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירת החזקת סכין בשל כך שהחזיק ביום 5.4.15, סמוך לשעה 1:47, ברכבו, מונית, סכין מתקבעת וחרב.

2. תסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם מלמד כי הנאשם בן 36, גרוש ללא ילדים, בוגר 12 שנות לימוד ובחמש השנים האחרונות עובד כנהג מונית. משפחת המוצא של הנאשם היא משפחה ברוכת ילדים ולפני כ- 19 שנה, אירעה טרגדיה, שבה נהרגה אחת מאחיותיו בתאונת דרכים. הנאשם שירת בצה"ל במשך שישה חודשים ולאחר מכן שוחרר על רקע אי התאמה. לאחר שחרורו עבד בעבודות מזדמנות והתקשה להשיג יציבות תעסוקתית. בפני שירות המבחן קיבל הנאשם אחריות מילולית לביצוע העבירה וטשטש את חומרת המעשה, תוך שהתקשה לקחת אחריות אמיתית עליה. שירות המבחן התקשה לעמוד על המניעים שהובילו את הנאשם לבצע את העבירה והתרשם כי קיים פער בין אורח חייו היציב בדרך כלל של הנאשם בשנים האחרונות לבין התנהגותו העולה מהכרעת-הדין. הנאשם נעדר דפוסי עבריינות מושרשים ובעל יכולת לקבל סמכות וניכר לעיני קצינת המבחן, כי חווה מצוקה ותסכול לנוכח ההליך המשפטי. לנוכח האמור, שירות המבחן המליץ שלא להטיל ענישה מחמירה, אף לא בדמות מאסר בעבודות שירות והמליץ לגזור על הנאשם 220 שעות שירות לתועלת הציבור ומאסר מותנה.

3. ביום 15.3.17 הוריתי לממונה על עבודות השירות להכין חוות דעת בעניינו של הנאשם. ביום 17.8.17 נשלחה הודעה מטעם הממונה על עבודות השירות לפיה לא נמצא לנאשם מקום השמה מתאים, בשל כך שהנאשם התבקש להמציא אישור רפואי עדכני מרופא אורטופד בנוגע למגבלותיו בעבודה, ככל שקיימות, אך לא המציא אישור כפי שנדרש.

בהחלטתי מיום 19.8.17 קבעתי כי ככל שבדעת הנאשם להסיר מחדלו ניתנת לו הזדמנות לעשות כן לפני שמיעת הטיעונים לעונש, שנקבעה ליום 3.10.17.

עד למועד שמיעת הטיעונים לעונש לא העביר הנאשם לממונה על עבודות השירות את האישור הנדרש.

בדיון שהתקיים ביום 3.10.17 נשמעו הטיעונים לעונש. בתום הדיון הוריתי לנאשם להמציא את המסמך הרפואי החסר לממונה על עבודות השירות עד ליום 18.10.17 והוריתי לממונה לשוב ולבחון את עניינו של הנאשם ולחוות דעתו בנוגע לכשירותו לרצות עונש של מאסר בעבודות שירות.

ביום 8.11.17 התקבלה הודעה נוספת מהממונה על עבודות השירות לפיה הנאשם הגיש אישור מרופא אורטופד משנת 2008 שאינו רלבנטי. עוד הודיע הממונה על עבודות השירות כי ניסה ליצור קשר טלפוני עם הנאשם ללא מענה, ועל כן נמסרה הודעה לעורך דינו ובה בקשה לאישור רפואי עדכני.

בהחלטתי מאותו היום ניתנה לנאשם הזדמנות נוספת להסיר מחדלו טרם מתן גזר הדין, אך לא התקבלה הודעה נוספת מהממונה על עבודות השירות.

4. המאשימה ביקשה לקבוע בעניינו של הנאשם מתחם עונש הולם שבין מאסר קצר בעבודות שירות לבין שנים-עשר חודשי מאסר בפועל וביקשה לגזור על הנאשם עונש של שלושה חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס. המאשימה הדגישה את הערכים המוגנים על ידי העבירה שביצע הנאשם ואת הסכנות הטמונות בהחזקת סכין, אך הוסיפה כי יש לשקול לקולא גם את אורח החיים הנורמטיבי, ככלל, שמנהל הנאשם.

5. ב"כ הנאשם ביקש לבטל את הרשעתו של הנאשם ולגזור עליו עונש של שירות לועלת הציבור, ולחלופין ביקש להסתפק בענישה צופת פני עתיד בלבד. ב"כ הנאשם הדגיש את העובדה כי מדובר בתיק בודד וכי לנאשם אין מעורבות פלילית נוספת ועמד על נסיבות החזקת הסכין שאינה בנסיבות חברתיות או במקום בילוי, אלא בשל היות הנאשם חשוף לפגיעות, לנוכח סוג עיסוקו כנהג מונית. ב"כ הנאשם טען כי שמיעת הראיות לא היתה בשל מחלוקת עובדתית על עצם החזקת הסכינים, אלא בשל מחלוקת על חוקיות החיפוש והדגיש עוד את הלחצים שסבל הנאשם בעקבות ההליך הפלילי ואת מצבו הנפשי טרם ההליך, כפי שתואר בתסקיר המבחן.

6. הנאשם בדברו האחרון ציין כי הוא אדם נורמטיבי, אינו מחפש אלימות ואינו נוהג להסתבך. הנאשם התנצל על מעשיו, אמר שמבין את חומרתם ואמר כי לא היתה לו כוונה לעשות דבר עם הסכין ועם החרב.

7. אין בפניי המלצה של שירות המבחן על ביטול הרשעת הנאשם ואף אינני סבורה כי מקרה זה בו הוחזקו שני כלי תקיפה, בנסיבות שבהן הנאשם מטשטש את אחריותו המלאה להחזקתם ואת מידת חומרתם של המעשים, מאפשר את ביטול ההרשעה מבלי לפגוע בשיקולי הענישה האחרים. יתרה מכך, לא הוצגה כל פגיעה קונקרטיה באפשרות שיקום הנאשם אם תיוותר ההרשעה על כנה. למעלה מן הצורך אציין, כי סעיף 14 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] אינו פוסל באופן גורף אדם שהורשע בפלילים מלקבל או להמשיך להחזיק רישיון להפעלת מונית. בנסיבות אלה, לא מצאתי להורות על ביטול ההרשעה.

8. הערך המוגן באמצעות העבירה שביצע הנאשם הוא שמירה על שלום הציבור ובטחונו, שלמות הגוף וקדושת החיים. מדובר בעבירה חמורה, שכן גלום בה פוטנציאל לביצוע עבירות קשות ממנה.

9. הנאשם החזיק שני כלי תקיפה- סכין וחרב. טענת הנאשם לפיה מדובר בכלי תקיפה שנועדו על מנת לאפשר לו להתמודד עם הסכנות להן חשוף מכוח עבודתו, אין בה כדי להמעיט מחומרת המעשים. כלי תקיפה שכאלה, אשר מצויים בתוך זירה שבה עלול להתרחש מעשה אלימות, עלולים להוביל לתוצאות קשות ועקובות מדם, אף במקרה שבו אחר תוקף את הנאשם וחוטף ממנו סכין שבאמצעותה מבקש להתגונן.

10. על העונש ההולם לבטא את הסכנה הרבה הטמונה בעבירה ואת הצורך החיוני למנוע את מימושה. העבירה שביצע הנאשם היא עבירה חמורה, לדאבון הלב - גם נפוצה, ופעמים לא מעטות אף מובילה לביצוע מעשים קשים.

11. עיון בפסיקה, לרבות זו שהוגשה על ידי ב"כ הנאשם, מלמד כי בגין עבירה של החזקת סכין אחת ברכב שלא באופן אקראי והגם שלא נלוותה לה כל עבירה אחרת, הוטלו, ככלל, עונשים מוחשיים החל ממאסר בעבודות שירות וכלה במספר חודשי מאסר בפועל. ראו למשל רע"פ 5791/07 **דואדה נ' מדינת ישראל** (7.8.07); עפ"ג (מרכז) 9095-02-11 **מסארוה נ' מדינת ישראל** (17.5.11); עפ"ג (ת"א) 55618-12-14 **איונוב נ' מדינת ישראל** (27.4.15).

בעפ"ג (י-ם) 3844-12-15 **אבו הייכל נ' מדינת ישראל** (8.8.16) קבע בית המשפט המחוזי בירושלים בעניינו של מי שהורשע בהחזקת שתי סכינים, האחת במכוניתו, ואשר טען כי הוחזקו לצורך הגנה עצמית:

"מתחם הענישה הוא אכן מאסר בפועל, הנע בין מספר חודשים לבין שנת מאסר, כפי שקבע בית משפט קמא. ואולם, בשונה מבית משפט קמא, סבורים אנו כי ייתכנו מקרים שבהם הרף התחתון של המתחם יעמוד על מאסר בעבודות שירות..."

12. לנוכח האמור לעיל, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם מתחיל במאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות ומגיע עד לשנת מאסר בפועל, לצדם של עונשים נלווים בדמות מאסר מותנה וקנס במקרים המתאימים.

13. מובן כי לא ניתן לזקוף לחובת הנאשם את העובדה כי עמד על כך שתישמענה ראיות להוכחת אשמתו, ואולם אין הוא זכאי להקלות שלהן זוכים מי שנוטלים אחריות על מעשיהם. אמנם בשלב הטיעונים לעונש, הנאשם קיבל אחריות על מעשיו גם בפני בית משפט וגם בפני שירות המבחן. עם זאת, שירות המבחן התרשם, כי קבלת האחריות היא מילולית בלבד, כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות מלאה על המעשים ומטשטש את חומרם. עובדה זו היא בעלת משמעות בהיבט של בחינת החשש מפני חזרה על המעשים, לנוכח העדר הבנה מלאה של הפסול שבהם. בנסיבות אלה, יש לשקול שיקולים של הרתעה אישית שיבואו לביטוי בתוך מתחם העונש ההולם.

14. ניתן משקל מסוים להתרשמות שירות המבחן לפיה להליך הפלילי עצמו השפעה מרתיעה על הנאשם, אם כי לנוכח התנהלותו של הנאשם אל מול הממונה על עבודות השירות, דומה כי השפעה זו מוגבלת למדי.

בנוסף, לנוכח שכיחותה של העבירה, יש ליתן משקל גם לשיקולים של הרתעת הרבים.

15. שקלתי לקולא את העובדה כי הנאשם נעדר עבר פלילי, כי הוא מנהל, ככלל, אורח חיים נורמטיבי ובשנים האחרונות גם יציב, על אף הקשיים שחווה לאורך שנות חייו כמפורט בתסקיר שירות המבחן.

16. לנוכח האמור לעיל, והגם שלא נעלמה מעיני המלצת שירות המבחן, לא מצאתי לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם שנקבע בענין הנאשם ומצאתי לגזור עליו עונש המצוי בחלקו התחתון של מתחם העונש ההולם.

אודה, כי סברתי שהעונש המתאים לנאשם הוא חודשיים מאסר שירוצו בעבודות שירות ומאסר מותנה, ואולם בהעדר אפשרות לגזור עונש שירוצה בעבודות שירות בשל חוסר שיתוף פעולה של הנאשם עם הממונה על עבודות השירות, אין מנוס מלגזור עונש של מאסר בפועל.

17. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 40 ימי מאסר בפועל.

ב. שלושה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג פשע או עבירת החזקת סכין.

ג. חודשיים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג עוון.

18. לנוכח יתר רכיבי הענישה שנגזרו, לא מצאתי לגזור על הנאשם קנס.

19. המזכירות תשלח העתק גזר הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

20. הסכין והחרב יושמדו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, א' כסלו תשע"ח, 19 נובמבר 2017, בנוכחות הצדדים.

